

معرفی رئیس جدید حوزه قضایی ملارد

حمایت: مراسم

تودیع و معارفه رئیس جدید حوزه قضایی ملارد با حضور قائم‌مقام رئیس کل داد‌گستری استان تهران برگزار و مهرداد سلیمانی به عنوان رئیس جدید این حوزه قضایی معرفی شد.

نگاه

استقلال قضات و حاکمیت قانون (۲)

عباس جعفری دولت آبادی

در مورد امنیت شغلی قضات، اصل ۱۶۴ عزل قضات را بدون مجامه و ثبوت جرم ممکن نمی‌داند. اصل ۱۵۶ نیز بر استقلال دستگاه قضایی تأکید دارد و مصوبه‌ی ۱۲/ ۲۷ ۱۳۴۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص سیاست‌های کلی نظام، برای حفظ شأن و استقلال قضات چنین مقرر می‌دارد:

۱- ایجاد شرایط سیاسی، اجتماعی و فرهنگی مناسب برای تأمین استقلال امر قضا از طریق موارد زیر:
بند۱- استقلال قضات در رسیدگی به پرونده‌ها، تفسیر قوانین، تشخیص حق، اتخاذ تصمیم و انشاء رأی؛
بند۲- تصمیم‌گیری به صورت مستند و بدون تأثیرپذیری از دخالت دیگران؛
بند۳- رعایت شأن و منزلت قضات در جامعه و نظام اداری کشور؛
بند۴- گزینش افراد برخوردار از شایستگی علمی، تقوایی و توانایی‌های لازم برای امر قضا؛
بند۵- تعیین ضوابط قانونی برای عزل، نصب، تعلیق و نقل و انتقال قضات؛
بند۶- تأمین معیشت و امنیت و محیط کار متناسب با مسؤلیت قضاوت؛
بند۷- نظارت دقیق و قانون‌مند بر کار قاضی و برخورد قاضی با تخلفات قضایی.

بر اساس اهمیت کار قضایی است که تعقیب کیفری قضات بدون تعلیق از سمت قضایی امکان پذیر نمی‌باشد. ماده ۴۲ قانون اصول تشکیلات داد گستری مقرر می‌دارد: هر گاه در اثنا رسیدگی کشف شود کارمند قضایی مرتکب جنحه یا جنایتی شده و دادستان انتظامی قضات آن را مقرون به دلایل و قرآنتی ببیند که تعقیب کیفری را ایجاب نماید، تعلیق کارمند معظون را از شغل خود تا صدور رای نهایی مراجع کیفری از داد گاه عالی انتظامی تقاضا می‌نماید و داد گاه پس از رسیدگی به دلایل، قرار مقتضی صادر خواهد نمود و در صورت برائت، ایام تعلیق جز خدمت محسوب و مقرر می‌آید به کارمند داده خواهد شد.

از مجموع آن چه گفته شد، می‌توان نتیجه گرفت که اهمیت منصب قضا در جمهوری اسلامی ایران ایجاب می‌کند تا در زمینه جذب و گزینش، استخدام، کارآموزی، انتتال، نظارت، تأمین معیشت و امور رفاهی، امنیت شغلی، نقل و انتقال قضات، رسیدگی به تخلفات و جرایم و سایر امور مربوط به آن، به نحوی عمل شود که از یک سو استقلال قضات در رسیدگی به پرونده‌ها تأمین شود و از کار قضا مستلزم فراهم کردن زمینه‌ها و فضای مناسب برای خدمت قضایی است. بی‌توجهی و اظهارنظرهای بدون دلیل و مدرک در مورد قضاوت موجب خواهد شد که آنان برای ادامه‌ی خدمت مأیوس شوند. هم‌چنین جذب قضات فاضل و شجاع، می‌تواند برخی آسیب‌های قانونی در رابطه با ریزش نیروهای قضایی را کاهش دهد. به علاوه برخی قضات نگران امنیت شغلی، خطرات جانی و حیثیتی خود هستند و به قول یکی از مدیران مسئول مطبوعات، مردم چگونه می‌توانند قوه قضائیه را ملجا و پناهگاه خود بدانند، در حالی که قضات به عنوان متولیان امنیت و عدالت، خود از کمترین ضریب حفاظتی و امنیتی برخوردارند. (رحیمی، ۱۳۸۶، ص ۳)

در مورد استقلال قوه قضائیه و قضات باید گفت استقلال قوه شامل استقلال قاضی و دستگاه قضایی است که در عین ارتباط، متفاوت نیز هستند. استقلال قاضی در قلم و تصمیم او منبئور می‌شود. یعنی به فرموده مقام معظم رهبری قاضی حین تصمیم‌گیری، جز خدا و قانون را نباید بالای سر خود ببیند و با در نظر گرفتن خدا، قانون و وجدان اتخاذ تصمیم کند. استقلال قوه قضائیه ضامن حفظ حقوق و آزادی‌های مشروع، گسترش عدل و حمایت از حقوق عامه است. با توجه به اصول ۱۵۶ و ۱۵۷ قانون اساسی، استقلال قاضی مطلق است، اما استقلال دستگاه قضایی نسبی است. معنای نسبی بودن استقلال دستگاه قضائیه آن است که در تعاملات و روابط با دیگر دستگاه‌ها در چارچوب قانون عمل کند. دستگاه قضایی باید با سایر دستگاه‌ها همکاری کند و ارتباط داشته‌باشد و محدودی این همکاری را قانون تعیین می‌کند. بنابراین استقلال دستگاه قضایی به این معنا که پاسخگو نباشد، نیست، به طور مثال دخالت مسئولان اجرایی در پرونده‌ها، به استقلال قضات و دستگاه قضایی خدشه وارد می‌آورد. ذکر این نکته ضروری است که رفتار قضات و مدیران ارشد دستگاه قضایی، از رفتار و منش رئیس قوه قضائیه الگو می‌گیرد که در حفظ استقلال قوه قضائیه تأثیر گذار است، رفتار و عملکرد رئیس قوه و مسئولان ارشد قضائیه به عنوان یک رفتار سازمانی به بدنه دستگاه منتقل می‌شود.

قضات نباید از فشارها بترسند. ترس قاضی از جابه‌جایی محل مأموریت، توقف ترغیبات و نظایر آن ممکن است قلم او را در حفظ حقوق و آزادی‌های مشروع، حمایت زادادخواهان، گسترش عدل و حمایت از حقوق عامه متزلزل کند.

حاکمیت قانون:

با توجه به سیستم قضایی ایران که بر اساس قانون اساسی و قوانین عادی شکل گرفته است و در تقسیم بندی‌های نظام‌های حقوقی جزو نظام‌های دشت محسوب می‌شود، اجرای قوانین و مقررات اهمیت زیادی دارد. قضات در هر پرونده درصدد انطباق مصادیق با قوانین و مقررات می‌باشند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی مشکلات ناشی از قوانین بیشتر نمودار شد، زیرا از یک سو با تورم، تنوع و تعدد قوانین روبه‌رو هستیم و از سوی دیگر با قوانین منسوخ و متعارض و غیر قابل اجرا و متروک مواجه می‌شویم. قوه‌مقننه مراجع اجرایی و شوراهای گوناگون، مصوبات و مقرراتی را تدوین و لازم الاجرا اعلام می‌کنند، در حالی که قضات با از آن بی‌اطلاع هستند یا با گذشت زمان در اختیار آنان قرار می‌گیرد و این امر به نحوی جلوه‌گر می‌شود که در بررسی امور، همه مشکلات به فقدان یا نقص قوانین احاله می‌شود. در چنین سیستمی که اصول، سیاست‌ها و برنامه‌ها در قانون اساسی و برنامه‌های پنج ساله و بیست ساله می‌بینینی می‌شود و به تبع آن قوانین و مقررات زیادی در مراجع مختلف به تصویب رسیده و لازم‌الاجرا می‌شود، عدم اطلاع قضات و کارکنان، بروز مشکلاتی را برای دستگاه اجرایی و دادخواهان به دنبال خواهد داشت. هم‌چنین تصویب قوانین و مقرراتی با ویژگی‌های مطلوب از اهمیت زیادی برخوردار است.

قضات پشتیبان ماموران پلیس در برقراری امنیت

حمایت: قاضی مرضوی
، دادستان عمومی و انقلاب مشهد در جلسه هم‌اندیشی پلیس با هیات های مذهبی، مسئولان قضایی را پشتیبان اقدامات پلیس در برقراری امنیت دانست و از روسای هیات های مذهبی خواست برای برقراری نظم و امنیت با نیروی انتظامی همکاری کنند.

انتقاد رئیس قوه قضائیه از مصوبه هیات عمومی دیوان عدالت اداری

می باشد، آوردن مصوبه جدید در شورای عالی انقلاب فرهنگی مخالف قانون اساسی است و خلاف است.

وی با بیان اینکه با نظریات عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر اینکه صرفا رسیدگی در حیطه قوه مجریه باشد، موافق اما مواردی که در صحن شورای عالی انقلاب فرهنگی مطرح می‌شود با توجه به مصوبه قبل با این روند مغایرت دارد.

آیت الله لاریجانی در ادامه به این موضوع که آیا دیوان عدالت اداری صلاحیت رسیدگی به شکایات به همه آئین نامه ها و یا تصویب نامه ها بخصوص در قوه قضائیه را دارد؟،پرداخت و افزود: این استدلال در درای هیات عمومی دیوان در چهارم مردادماه امسال اعمال اما مشخص نیست که اجرا شده است. رئیس قوه قضائیه با انتقاد از انشای مصوبه یادشده هیات عمومی دیوان، افزود: اگر در این مصوبه دولت به معنای اخض باشد، درست اما اگر به معنای عام و حاکمیت باشد، بدیهی است که نادرست است.

وی با استناد به نظریات حقوقی علما و فقها همچون امام(ره) در زمینه یادشده ، گفت: در مواردی که شورای نگهبان به‌عنوان مرجع رسمی و مسئول در زمینه ای تفسیر دارد و اتفاق در مورد اصل ۱۷۰ و ۱۷۳ قانون اساسی، خوب نیست که

قضایی

برخورد جدی با قه‌زنی در اماکن عمومی

حمایت: محمدرضا حبیبی
دادستان عمومی و انقلاب اسلامی استان اصفهان در آستانه ماه محرم از پلیس خواست تا با حرکات نامتعارف همچون قه‌زنی در عزاداری‌ها برخورد جدی صورت دهد.

انتقاد رئیس قوه قضائیه از مصوبه هیات عمومی دیوان عدالت اداری

هیات عمومی دیوان بیاید و بگوید ما اصل ۱۷۰ را مثلا اینجوری می‌فهم.تفسیر قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان است و حتی مجمع تشخیص مصلحت نیز در مواردی که اختلاف میان مجلس و شورا هست، بر اساس مصلحت تصمیم‌گیری می‌کند.

آیت‌الله لاریجانی خطاب به اعضای هیات عمومی دیوان عدالت اداری ، گفت که باید در مصوبه خود مقصود را به‌طور روشن بیان و از اطلاق عموم که چیزی را ثابت نمی‌کند، اجتناب می‌کردید.

اگر قاضی به فهم خود عمل کند که مثلا مخالف فهم بنده باشد یعنی است که رئیس قوه‌به اساس اختیار قانونی اعمال ۱۱۸ در مورد یادشده می‌کند.

به گزارش ایرنا، رئیس قوه قضائیه در عین حال بر خواسته اعضای هیات عمومی دیوان مبنی بر مشخص شدن گستره وظایف رسیدگی آنها به شکایات در مورد آئین نامه‌های صادره و یا مصوبه می‌کند.

رئیس قوه اشاره کردو ، گفت: بر اساس اختیاری که قانون اساسی به رئیس قوه قضائیه داده، ریاست قوه‌حق آئین نامه نوشتن را دارد.

رئیس دیوان عدالت اداری:

نامطلوب است که احکام مرجع قضایی بالاچرا

معاون اول قوه قضائیه خبر داد:

ادامه سیاست حبس زدایی

گذراندن دوره کارآموزی حتماً به استان‌ها معرفی و برخی از قضات دادرسی‌ها نیز با رعایت به محاکم منتقل شوند و از آنجایی که سرعت در کنار دقت هدف ما در رسیدگی هاست باید به این کمبودها توجه بیشتری شود.

وی در خصوص آیین نامه گروه‌های شغلی قضات بیان داشت: در این رابطه کار کارشناسی زیاد صورت گرفته است که در نهایت تصمیم‌گیری و ابلاغ شد و پیشنهادات و اصلاحاتی نیز از بخش‌های مختلف قوه قضائیه‌واصل شد و در گروه‌های شغلی جدیدی اگر چه ارتقایی در آن پیش‌بینی نشده‌باشد اما قطعاً هیچ گروهی شمول کاهش نیز نشده است و کار گروهی نیز در این رابطه از سوی رئیس قوه قضائیه تشکیل و آماده پذیرفتن پیشنهادات همکاران در این زمینه است.

رئیس کل دادگستری استان خراسان شمالی تاکید کرد:

بر خورد با متجاوزان به حقوق مردم رویکرد دستگاه قضا

رهبری، رئیس‌جمهور و تمام مسئولان نظام بوده و بنا به فرموده مقام معظم رهبری به‌عنوان یک جهاد بزرگ رهبری شده که مؤید اهمیت موضوع است.

کیخسروی خاطرنشان کرد: بنا به رویکرد این کمیته که در سه موضوع مبارزه با قاچاق، پیشگیری و درمان فعالیت دارد لازم است که همه این موارد در دستور کار قرار داده‌شود.

وی با بیان این که توقیف و ضبط اموال قاچاقچی‌های مواد مخدر، بزرگ‌ترین ضربه به آنان است، افزود: اگر این اقدام عملی شود در پیشگیری و مبارزه با این پدیده‌خامنان سوز به نتایج مطلوبی دست می‌یابیم.

رئیس کل دادگستری خراسان شمالی با تاکید بر لزوم اطلاع‌رسانی صحیح و به‌موقع از طریق رسانه‌های جمعی و صدا و سیما تصریح کرد: باید احکام قطعی و تخلفات مهم به اطلاع مردم رسانده شود تا مردم از روند رسیدگی قاطعانه به پرونده‌ها مطلع شده و مجرمان نیز از عواقب اعمال خود آگاهی یابند.

حمایت

ژرف‌نگری در مسائل از ضروریات اصلی کار قضایی است

حمایت: علی توکلی
رئیس کل دادگستری استان کرمان گفت: ژرف‌نگری در مسائل از ضروریات اصلی کار قضایی است و شناخت عمیق جامعه بستر قضاوت‌های موثر و عادلانه است.

حدیث قضایی

عدالت در قضاوت

وَ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَيْسَ مِنَ الْعَدْلِ الْقَضَاءُ عَلَى اللَّهِ بِالظَّنِّ .
و درود خدا بر او ، فرمود: داوری با گمان بر افراد مورد اطمینان ، دور از عدالت است.

منبع: حکمت ۳۰، نهج البلاغه

قضای اسلامی

مبنای قضا در سیره رسول اکرم (ص) (۱)

گروه قضایی: روزنامه حمایت برای بازشناسی امر مهم قضا و قضاوت در این مجال به بررسی مهمترین مولفه‌ها و شاخصه‌های قضاوت اسلامی از گفتار و رفتار رسول اکرم می‌پردازد. در این شماره به بررسی سیره قضایی پیامبر اعظم (ص) پرداخته شده است.

قضا دراسلام منصبی است الهی، کسی می‌تواند قضاوت کند که از جانب خدا مستقیماً (مانند پیامبران) و یا بالواسطه (مانند مجتهدین) اجازه قضاوت داشته باشند. قرآن کریم نخست حکم و قضا را مختص ذات باری تعالی دانسته و سپس انبیا را به عنوان حاکمان و قضات منصوب، از جانب خداوند معرفی نموده است.

خداوند خطاب به پیامبر اسلام می‌فرماید: که بین مردم به اساس کتاب خدا و به حق و عدالت قضاوت کن. حضرت رسول اکرم در مدینه به علاوه اینکه تبلیغ رسالت را انجام می‌داد به حل و فصل منازعات و اختلافات مردم نیز اهتمام می‌ورزید. قضاوت و داوری را نیز یکی از وظایف الهی خود می‌دانست ویا دقت وحوصله مندی تمام به دعاوی مردم رسیدگی می‌نمود . درمدت کوتاه رسالت و حکومت خود درمدینه اساس وشالوده سیستم قضایی بی نظیری را درجهان تأسیس کرد که بخشی ازمسائیل قضا درسیره عملی وقسمت اعظم مسائل وموضوعات قضایی درقول و گفتارآن حضرت تبلور یافته است.

آداب قضاوت :

آداب قضاوت ورسیدگی براساس ارشادات پیامبر اعظم عبارت است از:
الف -عدالت مساوات وعدالت بین متخاصمین براساس رهنمودهای پیامبراسلام قاضی بایست درجلسه دعوا مساوات را مراعات نماید
۱- روه الصدوق عن النبی (ص) قال: فیلساوی بینهم،صدوق ازپیامبر اکرم نقل می‌کند که حضرت فرمود: بر قاضی واجب است که مساوات را رعایت کند.

۲- از ا سلم فرموده روایت شده است که حضرت پیامبر فرمود: کسی که متصدی امر قضا می‌شود باید دربرخورد با طرفین دعوا عدالت را رعایت نماید،درنگاه کردن، اشاره کردن ومحل نشاندن، مساوات را مراعات کند.نباید صدای خود را روی یکی از طرفین بلند کند بدون اینکه طرف دیگر را مورد خطاب قرار دهد .

ب -صدور حکم بعد ازاستماع اده طرفین :
«عن علی علیه السلام قال: لنبی الله وجهی الی الیمین : اذا تحوكم الیک فلا تحکم لاحد الخصمین دون ان تسأل من الاخر قال : فما شککت فی قضاء بعد ذلک»

حضرت علی علیه السلام فرمودند: هنگامی که از طرف رسول خدا مأموریتی یافتم جهت کار قضایی به یمن بروم ، حضرت به من سفارش کردند که وقتی بین مردم قضاوت می‌کنی هیچ وقت قبل از اینکه از دو طرف بیرسی حکم صادر نکن .حضرت فرمود : من این گفته را نصب العین خود قرار دادم و دچار تردید نشدم .

ادامه دارد

دادستان اراک خبر داد:

راه اندازی شعبه ویژه میراث فرهنگی

در دادستانی

حمایت: دادستان اراک از راه‌اندازی شعبه ویژه رسیدگی به تخلفات مربوط به مباحث میراث فرهنگی در دادگستری خبرداد.

علی خاقانی در جلسه شورای اسلامی شهر اراک اظهار داشت: این شعبه با توجه به اهمیت مسائل مربوط به حفظ و نگهداری ابنیه تاریخی و با همکاری قضات ویژه راه‌اندازی می‌شود.

وی با اشاره به اهمیت حفظ و نگهداری از اماکن تاریخی و فرهنگی بیان داشت: اماکن تاریخی شناسه هویت هر فرد است و هر فرد به نوبه خود در حفظ و نگهداری از این اماکن مسئول است.

دادستان اراک گفت: با توجه به اهمیت اماکن تاریخی و فرهنگی با افرادی که اقدام به تخریب این اماکن کنند به شدت برخورد خواهد شد.

وی تصریح کرد: سازمان میراث فرهنگی با توجه به وظایف خطیر خود در امر نگهداری از فضاهای تاریخی، نقش بسیار مهم و موثری در این زمینه دارد و مدیران این سازمان نباید به بهانه کمبود اعتبارات و بودجه اجازه تخریب اماکن تاریخی را بدهند، چرا که مدیری موفق است که از امکانات موجود بهترین استفاده را به عمل آورد.

خاقانی با تاکید بر اینکه دستگاه قضایی نسبت به حفظ آثار فرهنگی و تاریخی حساسیت ویژه‌ای دارد، گفت: می‌توان با فرهنگ‌سازی در این زمینه و استفاده از توانمندی تشکل‌های مردمی گام‌های موثری در این زمینه برداشت و مانع از بین رفتن فضاهای تاریخی شد.